



ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΔΙΗΓΗΣΙΣ

ΜΟΥ διηγήθη ἡ κ. Κ*.

Τὰ παιδιὰ εἶχαν ἔβγει περίπατο μετὰ τὴν δασκάλισσάν των καὶ ἐγὼ ἔμεινα μόνη στὸ σπίτι μετὰ τὴν Ἀσημίνα τὴ μαγείρισσα. Ἦτον ἡ ὥρα 7 ¹/₂ τὸ βράδυ. Ὁ ἥλιος ἐβασίλευε πίσω ἀπὸ τὴν Καστέλλα σὲ ροδοκόκκινο οὐρανὸ καὶ οἱ πονέντες μετὰ τὴ δροσερὴ πνοή του ἔφερνε τότε τότε καὶ κανένα σύννεφο σκόνης καὶ ἔκανε νὰ πλαταγίζουν ἡ τέντες τῆς βεράντας. Ἐσηκώθηκα νὰ τῆς μαζέψω καὶ ἔξανακάθησα πάλι στὴν κουνηστή γιὰ ν' ἀποτελειώσω τὸ μυθιστόρημα στὴν ἐπιφυλλίδα τῆς «Ἑστίας», ὅταν ἔξω στὸ δρόμο μιὰ ἄγρια, δυνατὴ φωνὴ μ' ἔκαμε καὶ ἀνατινάχθηκα ἀπὸ τὸ κάθισμά μου :

— «Σκοπελίτικα, ὥραϊα ἀχλάδια!»

Μ' ὅλην τὴν τρομάρα τοῦ πῆρα, γιὰτὶ ἡ φωνὴ θαρρεῖς καὶ ἐβούηξε μέσ' ἔς τ' αὐτιά μου, θυμήθηκα ἐν τούτοις, ποῦ τὸ φρουτο μας ἦτον ὀλίγο κεῖνο τὸ βράδυ, ἔσηκώθηκα, ἀκούμπησα στὰ κάγκελα τῆς βεράντας καὶ ἐκύτταξα στὸ δρόμο. Δρόμο καὶ βεράντα τοὺς ἐχώριζε ἓνας στενὸς διάδρομος μετὰ ἀλτάνες μετὰ ἀγιόκλημα, ποῦ ἦταν πυκνὰ περιπλεγμένο γύρω στὰ κάγκελα τῆς βεράντας.

— Ἐχεις καλὰ ἀχλάδια, ἐρώτησα τὸν μανάβη, ἓνα παληκάρι ὡς ἐκεῖ ἐπάνω, ἡλιοκαμένο, μετὰ μαῦρα σγουρὰ μαλλιά, καὶ μετὰ μάτια ἄγρια καὶ κόκκινα σὰν τὴ φωτιά.

Ἄν δὲν τὸν ἔβλεπα ἔτσι ἔξαφνα, δὲν θὰ εἶχα τὸ θάρρος νὰ τὸν ἐρωτήσω, — τόσῃ ἐντύπωσιν μοῦ εἶχε κάμει· ἀλλ' ἦτον πλέον ἀργά· ὁ μανάβης εἶχε τραβήξει ἀπὸ τὴν οὐρὰ τὸ ἀνυπόμονο νὰ προχωρήσῃ γαϊδούρι του καὶ ἐκεῖνο ἐκαρφώθηκε στὴ θέση του, σχεδὸν κολλητὰ μετὰ τὸν τοῖχο.

— Ἀχλάδια σκοπελίτικα, κυρά μου, ἀχλάδια φίνα! εἶπε μετὰ τὴν ἰδιαίτουσαν συριανὴ προφορά του.

— «Καὶ πόσα τὰ δίνεις; ἐρώτησα, καί, ἐπειδὴ ἐφοβήθηκα νὰ τοῦ πῶ νὰ μοῦ φέρῃ μερικά νὰ τὰ ἰδῶ, — στάσου, τοῦ εἶπα, νὰ κατεβῶ νὰ τὰ ἰδῶ.

Κατέβηκα τὰ τέσσαρα σκαλοπάτια τῆς βεράντας, ἐβγῆκα στοῦ δρόμο καὶ δειλὰ-δειλὰ ἔκαμα πῶς πλησιάζω στοῦ γαιδούρι.

— Μπα, σὲ καλὸ σου! ἔσπευσε νὰ διαμαρτυρηθῇ ὁ μανάβης. Καὶ δὲ σοῦ τὰ φέρνω ἐγὼ ἀπάνω καὶ τὰ βλέπεις;

Ἦσα - ἴσα ἐκεῖνο ποῦ ἐγὼ ἤθελα ν' ἀποφύγω. Ἡ περασμένη ὥρα — ἄρχιζε νὰ βραδυάζη — ἡ μοναξιά, — τὸ σπίτι μας στοῦ Παλῆο Φάληρο ἦτον ἀπομακρυσμένο ἀπὸ τ' ἄλλα ἐξοχικὰ σπι-



«... Ἀχλάδια σκοπελίτικα, κυρά μου...»

τια, — ἡ ἄγρια φυσιογνωμία τοῦ μανάβη, καὶ ἡ ἔμφυτος δειλία μου, μ' ἔκαμαν νὰ βλαστημῶ τὴ στιγμή ποῦ βγῆκα ν' ἀγοράσω ἀχλάδια.

Ἐπῆρε κάμποσα ἀχλάδια στὰ δύο του χέρια κ' ἔτρεξε νὰ μοῦ τὰ φέρη.

— Δὲ μοῦ μείνανε - παρὰ κάνα - δυὸ ὀκάδες. Λίγο τὸ καπιτάλι, γιατί ποῦ λές, τί νὰ κάνης; Εἶδα κ' ἔπαθα ν' ἀγοράσω αὐτὸ τὸ ψοφίμι, ποῦ βλέπεις, γιατί μὴν κυττᾶς τὴν κακομοιριά μου; εἶχα, γιατί ποῦ λές, κ' ἐγὼ τὸν τρόπο μου στὴ Σύρα, μ' ἀνά-

θεμά τηνε τὴν περίστασι... τᾶφαγαν οἱ δικηγόροι καὶ τὰ δικαστήρια...

— «Τί, εἶχες δίκες; ἐτόλμησα νὰ ἐρωτήσω.

— Δίκες καὶ δίκες μιὰ φορά! εἶπε, κουνῶντας τὸ κεφάλι. — Τρία χρόνια, ἐμένα ποῦ μὲ βλέπεις, μ' εἶχανε στὴ φυλακή.

— «Γιὰ χρέος; ἐρώτησα ἐγὼ χωρὶς νὰ ξέρω γιατί.

— Καλὲ γιὰ ποιοῦ χρέος, κυρά μου, κάθεσαι καὶ λές; Γιὰ φόνο!

— «Γιὰ φόνο!!; εἶπα ἐγὼ μισολιγοθυμισμένη κ' ἐστράφηκα ν' ἀνεβῶ τὰ σκαλοπάτια τῆς βεράντας.

Ὁ μανάβης ἐστάθηκε γιὰ μιὰ στιγμή ἐκπληκτος, ἀλλὰ ἀμέσως συνῆλθε καὶ μὲ βῆμα σιγανὸ μ' ἐπῆρε τὸ κατόπιν. Ἐμένα μου ἤλθε νὰ βάλω τῆς φωνές. Πῶς συνεκρατήθηκα κ' ἐγὼ δὲ ξέρω.

— Δὲν εἶμαι κακὸς ἄνθρωπος, κυρά μου, καὶ μὴ φοβᾶσαι. Ἡ περίστασι τᾶφερε νὰ γίνω φονιᾶς. Ἄκουσε νὰ δῇς τί ἐστάθηκε καὶ θὰ δῇς πῶς δὲν εἶχα κανένα ἄδικο...

— Δίκηο εἶχες, δίκηο εἶχες!... εἶπα ἐγὼ γιὰ νὰ τὸν κάμω νὰ μὴ διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν του, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχα καμμιὰ διάθεση ν' ἀκούσω.

— Ἀμ' δίκηο εἶχα βέβαια, καὶ γιὰ τοῦτο καὶ τὸ δικαστήριον ἔκρινε, πῶς ὁ φόνος ἔγινε σὲ βρασμὸ *ψυχῆς ὁρμῆς*. Εἶχα, γιατί ποῦ λές, κυρά μου, μιὰν ἀδερφή, σὰν τὰ κρῦα νερά — καλὴ ὥρα σὰν καὶ λόγου σου...

— «Δὲν τᾶφίνεις τώρα αὐτά, νὰ πᾶς στὴ δουλειά σου; Τοῦ εἶπα ἐγὼ δειλὰ-δειλὰ...

— Ἄκουσε, ἄκουσε τὴν ἱστορία... — μὲ διέκοψε μὲ ἐπιμονή: Καλὴ ὥρα σὰν καὶ λόγου σου... ζωὴ νάχης... πέθανε ἡ κακομοῖρα ἀπὸ τὸν καμὸ της. Νοικοκυρὰ στὴν ἐντέλεια — τὸ καμάρι τῆς γειτονιάς. Ἐχάσαμε τοὺς γονιούς μας κ' ἐξούσαμε φτωχικά μὲ εὐτυχισμένα. Ἐμπῆκε ὅμως στὸ σπίτι μας ὁ ὀξαποδῶ καὶ μᾶς ἐτάραξε τὴν ἡσυχία μας. Καὶ ὁ ὀξαποδῶ αὐτὸς ἦταν ἓνας φίλος μου, ὁ Νικολῆς τῆς μαμμῆς. Τοῦ πέρασε ἡ ιδέα, πῶς μπορούσε, μαθές, νὰ πλανέψῃ τὴν ἀδερφή μου, γιατί εἶχε ιδέα στὴν ὁμορφιά του καὶ στὸ νταηλίκι του καὶ ἤθελε τάχατες νὰ τὴν κάνῃ ἐρωμένη του, ὅπως τὸ συνήθιζε. Ἐγὼ δὲν εἶχα εἶδῃσι, παρὰ ἓνα δρᾶδν πάω σπίτι καὶ βλέπω τὴν ἀδερφή μου μὲ κατεβασμένα μούτρα: — Τί ἔχεις, μωρή, τῆς λέγω; — Τίποτε, μοῦ λέγει. Τὴν ἄλλη βραδυὰ πάλι μούτρα κατεβασμένα. — Τί ἔχεις, μωρή, δὲ μοῦ λές; τὴν ξαναρωτῶ. — Δὲν ἔχω τίποτε μοῦ λέγει. Ὑπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ, εἶπα μέσα μου. Τὴν τρίτη βραδυὰ, γυρίζω σπίτι — πάλι τὰ ἴδια: Μωρή, θὰ μοῦ πῇς τί ἔχεις, τῆς λέω, ἢ θὰ σοῦ πάρῃ ὁ διάβολος τὸν πατέρα; Εἶδε κι' ἀπόειδε; — Νά, ὁ Νικολῆς τῆς μαμμῆς, ὁ φίλος σου, μοῦ λέγει, εἶνε τόσος καιρὸς, ποῦ δὲ μ' ἀφήνει σὲ ἡσυχία! Φυλάει τὴν ὥρα ποῦ θὰ φύγῃς ἀπ' τὸ σπίτι καί, ποῦ τὸν χάνεις ποῦ τὸν βρίσκεις — κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο σεριανίζει καὶ δὲν ἀποτολμῶ οὔτε στὸ παράθυρο νὰ προβάλλω, οὔτε ὅξω νὰ πάω σὲ καμμιὰ

γειτόνισσα και ὅλο μ' ἐνοχλεῖ με τὰ ἀνόητα λόγια του . . . — Τί λές, μωρή; τῆς λέω. Βρὲ τὸ ζαγάρι! . . . Τὴν ἄλλη μέρα πάω καὶ τὸν εὐρίσκω καθισμένο στὴν ταβέρνα τοῦ Σπύρου· εἶχε μπροστά του ἓνα ποτήρι οὔζο, μετὰ τὸ κεφάλι ἀκουμπημένο στὸ χέρι του καὶ ἐσυλλογιζότανε: — «Γιάσου, Νικολῆ, τοῦ λέγω, καὶ παίρνω μιὰ καρέκλα καὶ κάθουμαι ἀντίκρυ του: — » Δὲ μοῦ λές, βρὲ Νικολῆ, τοῦ λέω, μπᾶς καὶ ἐθάρρεψες πῶς ὅλα τὰ κορίτσια



« . . . Βρὲ Νικολῆ, δὲν ἔβαλες γνῶσι ἢ σὲ τρώει τὸ κεφάλι σου . . . »

τοῦ κόσμου εἶνε τὰ ἴδια, καὶ δὲν κάνεις διάκρισι ποιό εἶνε τὸ τίμιο καὶ ποιό εἶνε τὸ ἄτιμο; — «Ὅ,τι θέλω κάνω καὶ κανένα δὲ ρωτῶ», μοῦ ἀπαντᾷ. Ἐγὼ κατάλαβα πῶς μοῦ ρίχνει τὸ ζου-νάρι νὰ τὸ πατήσω. Ἐσφιξα τῆς καρέκλας τὸ ξύλο με δύναμι καὶ ἤμουνα ἑτοιμος, ἂν ἔκανε πῶς σαλεύει, νὰ τοῦ καπελώσω τὴν καρέκλα. Εἶπα ὅμως νὰ δώσω τόπο στὴν ὀργή καὶ τοῦ λέγω: — «Ἀκουσε, Νικολῆ, τοῦ λέω· σὲ κάθε κορίτσι μπορεῖς νὰ κάνεις ὅ,τι θέλεις καὶ ὅ,τι σοῦ περνᾷ, ἀπὸ τὴν ἀδερφή μου ὅμως τράβα χέρι, γιατί θὰ γενοῦμε ἀπὸ δυὸ χωριά!» Εἶπα καὶ ἔσηκώθηκα νὰ φύγω, ἀλλὰ φεύγοντας, ἐγύρισα καὶ τὸν ἐκύτταξα. Εἶδα

πῶς ἐγελοῦσε. — « Ὑπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ », εἶπα μέσα μου κ' ἐτράβηξα τὸ δρόμο μου. Γύρισα σπίτι ἀπὸ τὴν ἐργασία μου τὸ βράδυ, καὶ πρώτη δουλειά μου ἦταν ν' ἀρωτήσω τὴν ἀδερφή μου, ἂν τὴν ἐπείραξε σήμερα ὁ Νικολῆς. Μοῦ 'πε πῶς εἶχε βγῆ στα μαγαζά. Ἐκεῖνος τὴν εἶδε, τὴν πῆρε τὸ ξοπίσω σὲ οὐλο τὸ δρόμο πειράζοντάς την κ' ἐβγῆκε ἡ ψυχὴ της ὡς νὰ φθάσῃ καὶ νὰ κλεισθῇ στὸ σπίτι... Ἐγὶνα ἔξω φρενῶν! Τὸ αἷμά μου ἀνέθηκε στὸ κεφάλι μου νὰ μὲ πνίξῃ... Μπαίνω στὴν κάμαρή μου, παίρνω ἓνα λάξο κρητικὸ ποῦ εἶχα· ὄχι καὶ μὲ σκοπὸ νὰ τόνε βαρέσω, ἀλλὰ ἔτσι, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο...

— « Καλά, καλά, τὰ λοιπὰ τὰ συμπεραίνω, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὰ διηγηθῇς... » τοῦ εἶπα καὶ αἰσθανόμενον νὰ λυγίζουν τὰ γόνατά μου.

— Μὰ στάσου δὰ νὰ ἰδῇς τὸ τέλος. — Καὶ χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴ διήγησί του ἐξηκολούθησε: — Βρὲ Νικολῆ, τοῦ λέγω, δὲν ἔβαλες γνῶσι ἀπὸ κεῖνα ποῦ σοῦ εἶπα τὸ πρωῒ, ἢ σὲ τρώει τὸ αἷμά σου; ... » Μοῦ φάνηκε πῶς ἔβαλε τὸ χέρι στὴ ζώνη...

Τὰ μάτια μου εἶχαν σκοτεινιάσει, δὲν ἔβλεπα πιά μπρός μου... Ἐστηρίχθηκα στὸν τοῖχο γιὰ νὰ μὴν πέσω. Ἐκεῖνος στὴν κατάστασί μου αὐτὴ δὲν ἔδωκε καμμιά προσοχὴ κ' ἐξακολούθησε:

— Δὲ μοῦ λές, δάσκαλο θὰ σὲ βάλω στὸ κεφάλι μου; μοῦ λέει, τραβιέται ἓνα βῆμα πίσω καὶ βγάζει τὴν κάμα. Δὲν ἤθελε θεολογία, πῶς ἓνας ἀπὸ τοὺς δυὸ μας θὰ ἔτρωγε τὸν ἄλλο. Ἐφοράρισα κ' ἐγὼ τὸ λάξο. Πιὸ σβέλτος ἐκεῖνος, μοῦ τραβᾷ μιὰ μπηχτὴ· μὲ μιὰ στροφὴ ποῦ ἔκαμα ἔτσι δὰ τὴν ἀπόφυγα καὶ μ' ἐβάρσεξε ξέφαρσα στὸ χέρι· φαίνεται ἀκόμη ἡ πληγὴ — νὰ σοῦ τὴ δείξω;

Ἐτοιμάσθηκε νὰ ξεκουμπώσῃ τὸ μανῆκι του, γιὰ νὰ μοῦ δείξῃ τὴν πληγὴ.

— « Ἄ, ὄχι, ὄχι, γιὰ τὸ θεό! Δὲ χρειάζεται, — εἶπα κ' ἐγύρισα τὸ πρόσωπό μου. Δὲν ἐπίστευα πῶς εἶσαι καὶ μαχαιροβγάλτης! τοῦ εἶπα, χωρὶς νὰ ξέρω τί τοῦ λέγω.

— Ἄ, κυρά μου, νὰ μὲ συμπαθῇς... Μαχαιροβγάλτης ἐγὼ δὲν εἶμαι. Ἐτσι μὲ εἶπε κι' ὁ δικηγόρος μου, μὰ ἐγὼ τοῦ ἔδειξα, πῶς μοῦ κακοφάνηκε πολὺ νὰ μὲ πῇ μαχαιροβγάλτη, γιατί ἐγὼ μαχαιροβγάλτης δὲν εἶμαι, κι' ἂν ἔτυχε νὰ μαχαιρώσω τῶκαμα γιὰ τὴν τιμὴ μου...

Καὶ σὰν νὰ ἐφοβεῖτο μήπως χάσῃ τὴ σειρὰ τῆς ὁμιλίας του...

— Τραβιέμαι λοιπόν, γιατί ποῦ λές, κ' ἐγὼ ἓνα βῆμα πίσω καί...

— « Καλά, καλά, φθάνει... φαντάζομαι τί ἀκολούθησε... εἶπα ἐγὼ ποῦ αἰσθανόμενον νὰ μοῦ φεύγῃ τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν καρδιά μου.

— Μὰ στάσου λοιπόν ν' ἀκούσῃς! Μιὰ κλωτσιά, γιατί ποῦ λές, δίνω τοῦ τραπεζιοῦ μέσ' ἔς τὰ πόδια του — πάρτονε κάτω!... Πέφτω ἀπάνω του... Μὲ εἶχε πιάσει τέτοια λύσσα, ποῦ δὲν

ἔβλεπα πιά τί ἔκανα... Σαράντα ἀνομάτοι μὲ τραβοῦσαν καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ μὲ ξεκολλήσουν ἀπὸ πάνω του.

Εἶδε φαίνεται τὴν ὄψι μου ποῦ εἶχε χαλάσει καὶ πῶς δὲν ἤμποροῦσα νὰ σταθῶ στὰ πόδια μου καὶ τάχασε.

— Ἀμ' δὲν εἶπαμε δὰ κ' ἔτσι! Πράματα ἀλήθεια ποῦ εἶστε καὶ σεῖς ἢ γυναῖκες! Ἔτσι καὶ ἡ ἀδερφή μου ἡ μακαρίτισσα, ἅμα ἔμαθε πῶς μ' ἐσύλληψαν, λιποθύμησε κ' ἔπειτα ἄχ καὶ βάχ



«... Κ' ἐτοιμάσθηκε νὰ μοῦ δείξῃ τὴν πληγή.

καὶ σὲ τρεῖς μῆνες μέσα πάει νὰ κάμῃ τὴ δουλειά της. Θέλω νὰ σοῦ πῶ, πῶς ἐγὼ μαχαιροβγάλτης δὲν εἶμαι... Ἐγὼ ἔχω πάει καὶ στὸν πόλεμο, κυρά μου, πῆγα, γιατί ποῦ λὲς ἐθελοντής, ἔφαγα καὶ τὴν Ἡπειρο καὶ τὴ Μακεδονία μὲ τὸ κουτάλι, ποῦ λέγει ὁ λόγος, ἐπληρώθηκα κι' ὅλας ἀπὸ ὁδίδα στὸ πλευρό, μιὰ πληγὴ — τόση... νὰ σοῦ τὴ δείξω;...

Καὶ ἐτοιμάσθηκε νὰ ξεκουμπώσῃ τὸ ποκάμισό του γιὰ νὰ μοῦ δείξῃ τὴν πληγή.

— «Ὁχι, ὄχι, δὲν εἶν' ἀνάγκη, σὲ πιστεύω, — τοῦ εἶπα καὶ γιὰ νὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ τραγικὴ διάλεξις:

— «Βάλε, τοῦ εἶπα, μιὰ ὀκὰ ἀχλάδια.
Ἐδιάλεξε τὰ καλύτερα, τὰ ἐζύγισε καὶ μοῦ τᾶδωκε μαζί μὲ τὴ ζυγαριά.

— Πάρε, κυρά μου, μοῦ εἶπε, καὶ νὰ μᾶς προτιμᾷς!

Τὸ γαῖδουράκι, ποῦ ἄρχισε νὰ δείχνῃ σημεῖα ἀνυπομονησίας, ἔκαμε πῶς θέλει νὰ προχωρήσῃ, ἀλλὰ ὁ μανάβης, ποῦ ἐπερίμενε νὰ τοῦ ἐπιστρέψω τὴ ζυγαριά καὶ νὰ τὸν πληρώσω, ἐπλήρωσε τὴν ἀνυπομονησία τοῦ γαῖδουριοῦ του μὲ μιὰ γερὴ κλωτσιὰ στὰ ψαχνὰ κ' ἓνα παρατεταμένο τρρρρ ντέ!....

(Αὐγουστος 1916)

ΑΓΑΘ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Διεθνῇ σκίτσα

ἀπὸ τὴν

Θεσσαλονίκη



Ἴταλοι χωροφύλακες

Ἀγγλος ἀστυνόμος